Els canvis que importen

«El canvi que cal perquè puguem continuar vivint a la Terra significa sacrificar algunes comoditats actuals per poder viure menys incòmodes en el futur»

Per aquelles coses de la feina, he passat l'estiu traduint un llibre sobre el canvi climàtic. L'han escrit Yayo Herrero i María González, dues expertíssimes en el tema, i l'il·lustra Berta Páramo. És un bon llibre per llegir en família, però no he vingut aquí (només) a fer-ne propaganda. He vingut aquí a explicar que, de vegades, el que llegeixo em transforma. I que aquesta vegada en concret la transformació m'està posant de cara amb cada elecció que faig, i no sempre m'agrada com trio.

No us faré cap *spoiler* si us en faig un resum senzill: cal que canviem de manera de viure si volem continuar vivint. El planeta seguirà endavant sense la humanitat, però la humanitat no seguirà si no té en compte el planeta. Canviar la manera de viure vol dir no satisfer-nos amb la bona consciència de separar les escombraries o reutilitzar les bosses de plàstic del súper.

Fa un temps em van convidar a fer una conferència a la Universitat d'Alacant. Vaig acceptar: m'anava bé la data, la retribució econòmica era correcta i oferien força llibertat sobre el tema a tractar. Però quan vaig acceptar encara no havia llegit el llibre, ni sabia que el dia abans de la conferència tindria classe al vespre, ni que no hi ha cap tren que arribi a Alacant prou d'hora per a ser a la universitat a les dotze.

Tot i l'opció molt millor del tren, hi aniré amb avió. Anar amb avió és el mal. No hauria d'anar-hi amb avió si hi ha tren. Les opcions són cancel·lar la classe i anar-hi el dia abans (i dormir fora de casa), o no fer la conferència. Tot i tenir dues opcions perfectament viables, una em complica la vida i l'altra em tanca una oportunitat professional. Així que agafo un avió.

Es posa en marxa, llavors, el mecanisme d'autojustificació, perquè no m'agrada sentir-me en fals. Soc bona persona, no vull destruir el planeta. A més, un viatge amb avió tan curtet no és la fi del món. No sé quin jugador de futbol s'acaba de comprar un jet privat. I ell, eh? Ell destrueix el planeta molt més que jo. I les grans empreses. Ui, les grans empreses! Lleis contra la contaminació industrial, calen. Això sí que contamina!

Però, és clar, si tot i saber que és més sostenible fer-ho d'una altra manera, faig el que faig, com he d'esperar que els altres deixin de fer el que fan? Si jo, que obtinc un benefici petit de tot plegat, no estic disposada a canviar-ho, com no han de voler-ho canviar els empresaris que s'enriqueixen a costa d'emetre CO2 com bojos?

El canvi que cal perquè les persones puguem continuar vivint a la Terra és un canvi profund, que significa renúncies a molts nivells, grans i petits. Significa sacrificar algunes comoditats actuals per poder viure menys incòmodes en el futur. Som capaços de l'exercici de generositat que representa canviar el present per fer possible el futur? Molts del que avui decidim continuar agafant avions, comprant coses que no necessitem, votant partits que no s'atreveixen a legislar com cal per aturar l'efecte hivernacle, potser continuarem vius quan els efectes de la nostra inconsciència es facin innegables. Llavors serà massa tard per buscar els culpables entre els altres.